

prima instanță: S. Caraman
instanța de apel: S. Procopciuc, A. Garbuz, E. Grumeza

dosarul nr. 2r-138/17

DECIZIE

22 februarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Ion Druță
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de către Tîron Leonid,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Curca Boris împotriva lui
Tîron Leonid cu privire la încasarea datoriei,
împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 17 ianuarie 2017, prin care a fost
restituită cererea de apel depusă de Tîron Leonid,

c o n s t a t ă:

La 25 februarie 2016, Curca Boris a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Tîron Leonid cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că a încheiat cu pârâtul Tîron Leonid
o convenție de împrumut bănesc, prin care în calitatea sa de împrumutător i-a acordat
lui Tîron Leonid suma de 6 800 dolari SUA, iar acesta s-a obligat să-i restituie banii în
modul convenit și anume până la data de 01 martie 2014.

Menționează că faptul acordării împrumutului bănesc se confirmă prin recipisa
semnată de Tîron Leonid la data de 01 decembrie 2013.

Susține reclamantul că până la data de 01 martie 2014, pârâtul nu și-a onorat
obligațiile asumate, iar la solicitările de restituire a împrumutului pârâtul nu a
reacționat, făcând doar promisiuni în acest sens.

Afirmă că convenția de împrumut încheiată corespunde formei prevăzute de
art. 210 alin. (1) și alin. (2) Cod civil, care indică că trebuie să fie încheiate în scris
actele juridice dintre persoanele juridice, dintre persoanele juridice și persoanele fizice
și dintre persoanele fizice dacă valoarea obiectului actului juridic depășește 1000 de
lei, iar în cazurile prevăzute de lege, indiferent de valoarea obiectului. În cazul în care,
conform legii sau învoielii între părți, actul juridic trebuie încheiat în scris, el poate fi
încheiat atât prin întocmirea unui singur înscris, semnat de părți, cât și printr-un
schimb de scrisori, telegrame, telefonograme, altele asemenea, semnate de partea care
le-a expedit.

Solicită încasarea de la Tîron Leonid în beneficul său a datoriei în mărime de
6 800 dolari SUA echivalentul a 136 476 lei la data depunerii cererii de chemare în
judecată și a cheltuielilor de judecată cu titlu de taxa de stat achitată în mărime de
4095 lei și a cheltuielilor de asistență juridică.

Prin hotărârea Judecătorei Florești din 18 octombrie 2016, acțiunea a fost admisă, fiind încasat de la Tîron Leonid în beneficiul lui Curca Boris cu titlu de datorie suma de 6 800 dolari SUA sau echivalentul în lei moldovenești la data executării hotărârii și 4 095 lei cu titlu de taxa de stat achitată de reclamant la depunerea cererii de chemare în judecată (f. d. 106-108).

La 16 noiembrie 2016, Tîron Leonid a depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă integral (f. d. 105-verso).

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 13 decembrie 2016, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de către Tîron Leonid și explicat apelantului că dacă nu va prezenta apelul motivat și dovada achitării taxei stat în mărime de 3 071 lei pentru depunerea cererii de apel în termenul acordat de până la 27 decembrie 2016, ora 10.30, cererea de apel va fi restituită fără examinare (f. d. 114).

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 17 ianuarie 2017 a fost restituită cererea de apel declarată de către Tîron Leonid (f. d. 132).

La 31 ianuarie 2017, Tîron Leonid a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel din 17 ianuarie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii contestate cu restituirea pricinii spre rejudecare (f. d. 139-141).

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea recurată, considerând-o neîntemeiată și pasibilă de a fi casată.

Menționează recurentul că în speța dată, instanța de apel era în drept să amâne examinarea cauzei pe o altă dată, deoarece nu au fost cunoscute motivele neprezentării părților.

În același timp susține că era necesitatea de a verifica dacă a fost sau nu achitată taxa de stat, ori aceasta a fost achitată la data de 16 ianuarie 2017.

Consideră că prin încheierea instanței de apel din 17 ianuarie 2017, a fost încălcat dreptul de acces la justiție, deoarece nu au fost stabilite circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva încheierii instanței de apel din 17 ianuarie 2017 la data de 31 ianuarie 2017, în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

După cum denotă actele cauzei, prin hotărârea Judecătorei Florești din 18 octombrie 2016, acțiunea a fost admisă, fiind încasat de la Tîron Leonid în beneficiul lui Curca Boris cu titlu de datorie suma de 6 800 dolari SUA sau echivalentul în lei moldovenești la data executării hotărârii și 4 095 lei cu titlu de taxa de stat achitată de reclamant la depunerea cererii de chemare în judecată (f. d. 106-108).

Nefiind de acord cu hotărârea pronunțată, la 16 noiembrie 2016, Tîron Leonid a depus apelul împotriva hotărârii primei instanțe, însă fără a indica motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și fără a anexa dovada de plată a taxei de stat pentru depunerea cererii de apel (f. d. 105).

Ca urmare, prin încheierea Curții de Apel Bălți din 13 decembrie 2016, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de către Tîron Leonid și explicat apelantului că dacă nu va prezenta apelul motivat și dovada achitării taxei stat în mărime de 3 071 lei pentru depunerea cererii de apel în termenul acordat până la 27 decembrie 2016, ora 10.30, cererea de apel va fi restituită fără examinare (f. d. 114).

Este cert și faptul că atât în interiorul termenului stabilit de instanță cât și până la ședința instanței de apel din 17 ianuarie 2017, data pentru care a fost amânată ședința din 27 decembrie 2016 la cererea reprezentantului apelantului, Culcițchi Ghenadie, apelantul Tîron Leonid nu au înlăturat integral neajunsurile menționate în încheierea instanței de apel din 13 decembrie 2016, nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat pentru depunerea apelului, prezentând doar cererea de apel motivată, ca urmare prin încheierea din 17 ianuarie 2017, Curtea de Apel Chișinău, având la bază prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, a restituit cererea de apel depusă de către Tîron Leonid (f. d. 132).

În aceste condiții, instanța de recurs apreciază critic argumentele recurentului Tîron Leonid, precum că instanța de apel urma să amâne examinarea cauzei pentru o altă dată, deoarece nu au fost cunoscute motivele neprezentării părților.

Aceasta deoarece, după cum atestă actele cauzei, la data de 03 ianuarie 2016, reprezentantul apelantului, avocatul Culcițchi Ghenadie a făcut cunoștință cu materialele cauzei (f. d. 126) și prin urmare, a cunoscut despre ședința stabilită pentru data de 17 ianuarie 2017, precum și despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat, însă până la data stabilită a prezentat doar cererea de apel motivată (f. d. 127-128).

De altfel, se constată și faptul că deși, reprezentantul apelantului Tîron Leonid, avocatul Culcițchi Ghenadie a cunoscut despre data, ora și locul ședinței instanței de apel din 17 ianuarie 2017, cu toate acestea în ședința de judecată nu s-a prezentat și nu a comunicat instanței motivele neprezentării, fapt ce atestă că la emiterea încheierii recurate nu au fost admise careva încălcări ale normelor de drept procedural.

Cu atât mai mult că însuși reprezentantul apelantului Tîron Leonid, avocatul Culcițchi Ghenadie în cererea de apel motivată, care a fost depusă la 12 ianuarie 2017, s-a obligat să prezinte instanței dovada de plată a taxei de stat la data de 17 ianuarie 2017 (f. d. 130).

Iar, conform art. 75 alin. (4) CPC actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sânt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

În asemenea împrejurări, instanța de recurs constată drept temeinică soluția instanței de apel cu privire la restituirea cererii de apel depuse de Tîron Leonid, deoarece este cert că în termenul stabilit de instanță cât și până la ședința instanței de apel din 17 ianuarie 2017, data pentru care a fost amânată ședința din 27 decembrie 2016, apelantul nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat, circumstanțe ce atrag consecințele dispozițiilor art. 369 alin. (1) lit. a) CPC.

Or, în interpretarea corectă a prevederilor art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, care indică că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1), se înțelege că în cazul neîndeplinirii în termen a indicațiilor menționate în încheiere, survine sancțiunea pentru neîndeplinirea în termen a actului de procedură, la caz, restituirea cererii de apel.

Iar, în conformitate cu art. 113 alin. (1) CPC, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege sau stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Prin urmare, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procesuale și sunt în drept de a-și exercita toate drepturile lor procedurale acordate de legislația procedurală civilă.

În circumstanțele relatate, nu constituie temei de admitere a recursului argumentele cu referire la faptul că taxa de stat pentru depunerea cererii de apel a fost achitată la data de 16 ianuarie 2017, respectiv în termenul legal stabilit de instanță pentru lichidarea neajunsurilor, or, prin încheierea din 13 decembrie 2016, instanța de apel a acordat apelantului termen până la data de 27 decembrie 2016, ulterior până la date de 17 ianuarie 2017, nu doar pentru achitare, dar și pentru prezentare a dovezii de plată a taxei de stat la depunerea cererii de apel, fapt ignorat de către titularul căii de atac.

Mai mult ca atât, instanța de apel nu a avut la cunoștință despre achitarea taxei de stat de către Tîron Leonid, iar alte temeiuri care ar justifica neîndeplinirea actului de procedură în termen stabilit nu au fost invocate.

La capitolul dat, instanța de recurs consideră necesar de remarcat și faptul că în speță nu s-a făcut dovada nici motivului care a stat la imposibilitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat pentru depunerea cererii de însăși recurent.

În acest context, instanța de recurs consideră necesar de menționat și faptul că Tîron Leonid, fiind conștientă că a depus încă la 16 noiembrie 2016 cererea de apel fără a achita taxa de stat, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini cerințele legale, fapt, însă, ignorat de aceasta.

În asemenea împrejurări se constată drept temeinică soluția instanței de apel cu privire la restituirea cererii de apel, deoarece în termenul stabilit apelantul Tîron Leonid nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat, fapt ce atrage consecințele dispozițiilor art. 369 alin. (1) lit. a) CPC.

Față de cele ce preced și având în vedere că criticile formulate în recurs sunt nejustificate, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Tîron Leonid.

Se menține încheierea Curții de Apel Bălți din 17 ianuarie 2017, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Curca Boris împotriva lui Tîron Leonid cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Ion Druță

Tamara Chișca-Doneva